

Bemærkninger til lovforslaget

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at § 266 b i straffeloven udgør et uheldigt og i realiteten totalitært element i dansk lovgivning, som man ikke kan fortsætte med at give husly. Efter Dansk Folkepartis opfattelse består forskellen på et retssamfund og et totalitært samfund deri, at i et retssamfund straffes man for sine handlinger, i et totalitært samfund straffes man for sine holdninger. Dansk Folkeparti mener, at ytringsfriheden er et retssamfunds sine qua non: Hvor et menneske forfølges og straffes for sine holdninger, er der ikke blot tale om, at straffeloven misbruges; en fri og åben debat – folkestyrets uundværlige forudsætning – er også umuliggjort.

Det forekommer Dansk Folkeparti, at § 266 b's historie bekræfter dette. I ly af denne paragraf har der været ført en sindelagskontrol og været udøvet en slags ideologisk meningsundertrykkelse, som har betydet, at almindelige mennesker har været bange for at lukke deres sprogligt ukorrekte munde op, og hvor derfor deres hjertens mening har måttet gå under jorden. Dette er hverken værdigt eller holdbart i et folkestyre.

Og det blev forudset og også sagt ved lovens fremsættelse. I dag er der grund til at citere de profetiske ord, hvormed Poul Dam (SF) ved lovens 1. behandling den 29. oktober 1970 udtalte sin dybe skepsis:

»Enhver frihedsbegrænsning rummer en dyster risiko. Hvor mange andre begrænsninger vil man ikke kunne begrunde på samme smukke måde? Vi kan nok i denne sal blive enige om at fordømme propaganda for krig. Men hvis vi på grundlag heraf kriminaliserer en sådan propaganda, har vi skabt en farlig præcedens. Ved en senere lejlighed vil et flertal kunne fristes til at kriminalisere andre anskuelse og anden propaganda, som dette flertal ud fra en helt ærlig bedømmelse måtte anse for fordømmelig. Nej, friheden er absolut, og der er intet argument, som kan begrunde nogen begrænsning af friheden.

Det, jeg hidtil har sagt, har nærmest knyttet sig til den foreslåede tilføjelse til straffelovens § 110 e, men ganske det samme kunne siges om den foreslåede formulering af § 266 b. Den gældende regel er i orden.

Den rammer den notorisk løgnagtige propaganda, mens den foreslåede rammer usympatiske anskuelser. Dette er det springende punkt. Man sætter et skel mellem acceptable meninger og uacceptable meninger. Når dette skel først er sat, kan det flyttes – og hvor er vi så henne? Så er vi tilbage i den oplyste enevældes forestillinger om ytringsfrihedens grænser. I parentes skal det bemærkes, at det er bittert ironisk, at netop en lovændring, der vil bekæmpe diskrimination, medfører, at et så uvidenskabeligt og diskriminationsladet ord som ordet »race« indføres i dansk lovgivning.

(Lovforslag nr. L 33, folketingsåret 1970-71, Folketingstidende 1970-71, forhandlingerne sp. 849-853).

Denne dybtgående kritiks berettigelse har årene siden lovens vedtagelse bekræftet. Igen og igen er § 266 b brugt som et skræmme- og terrormiddel i den offentlige debat, ved hjælp af hvilket man har søgt at lukke munden på modstandere. Eksemplerne er utallige. De, der er enige i brugen, vil finde den berettiget. Men det skal aldrig være enighed i synspunkter, der skal være adkomst til at tale frit.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at forståelse af dette principielle standpunkt med hertil hørende skepsis over for § 266 b også vinder frem. Således har MF Birthe Rønn Hornbech fra Venstre udtalt, at »racisme-paragraffen undertrykker den fri politiske debat og bør derfor fjernes som en skamplet på demokratiet« (Berlingske Tidende 28. oktober 2001), ligesom det konservative folketingsmedlem Helge Adam Møller mener, at »§ 266 b er meget betænkelig. Lad folk afsløre sig selv. Det kan Danmark sagtens holde til« (Aktuelt 15. oktober 1999). Også professor i strafferet Vagn Greve udtrykker i samme artikel kritik af paragraffen og finder det uheldigt at kriminalisere ytringer på denne måde.

Forslagsstillerne finder derfor, at det er på tide at ophæve denne skamplet på demokratiet, og vil understrege, at en sådan ophævelse jo ikke er ensbetydende med, at den offentlige debat skal være uden enhver sømmelighed. Der er fortsat en injurielovgivning, i henhold til hvilken grove og urimelige beskyldninger og skældsord kan retsforfølges.